

RIKTLINJE
 RUTIN

Dokumentnamn: Riktlinje för nattfastemätning				
Framtagen av: Eva Lydahl	Gäller from:	Gemensam med Regionen: <input type="checkbox"/> Ja <input checked="" type="checkbox"/> Nej	Gäller egen regi: <input checked="" type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nej	Process hänvisning: Vård- och omsorgsprocesser /MAS-Handboken
Godkänd av: Hemvårdsnämnden	Gäller tom: <i>Ange datum eller skriv tillsvidare, lämna ej rutan tom</i> tillsvidare		Gäller privat regi: <input checked="" type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nej	
Uppdaterad av: Anna Melin Andersen	Uppdateringsdatum: 2022-07-13	Gäller intraprenad: <input checked="" type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nej		

Revisionshistorik

Datum för revidering och uppdatering	Beskrivning
2022-07-13	Reviderad länk Nollvision undernäring Reviderad länk Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen

Tillvägagångssätt

Nattfastan mäts en gång om året på samtliga särskilda boenden i Halmstads kommun. Syftet med nattfastemätningen är att ha ett arbetssätt som stöder arbetet med att förebygga och behandla undernäring. Vid mätningen kan man identifiera ofrivilligt lång nattfasta hos kunder som är undernärda eller har risk för undernäring. Med mätningen kan man utvärdera arbetssätt och rutiner som medverkar till att nattfastan ligger under 11 timmar.

- Mätningen genomförs under ett dygn, från kl. 15.00 första dagen till kl. 15.00 dagen efter. Information och material skickas ut några veckor före mätningen av utvecklingsledaren.
- En blankett skrivs ut och fylls manuellt i per kund.
- Alla kunder ska registreras.
- Kunder som har sondnäring, befinner sig i livets slutskede eller bryter nattfastan själv enligt överenskommelse eller kund som inte deltar i dygnets alla måltider av olika skäl, registreras men ingår inte i mätningens resultat
- Samtliga måltider som erbjuds skall noteras. För att räknas som måltid krävs att det som erbjuds innehåller minst 100 kcal, varav minst 10 gram är kolhydrater.
- Man noterar att man erbjudit mat/dryck genom att ringa in det klockslag på blanketten som ligger närmast den faktiska tiden.
- I de fall kunden tackar nej till det som erbjuds görs ett kryss över det inringade klockslaget.
- Efter avslutad mätning lämnas blanketten vidare till anvisad person. Personen ansvarar för att registrera blanketternas uppgifter i en digital inmatningsfil per enhet.
- Enhetschefen ansvarar för att de digitala blanketterna för boendets enheter samlas in och skickas i ett mejl till utvecklingsledaren.
- Utvecklingsledaren ansvarar för att göra en sammanställning per boende med återkoppling till enhetschefer och verksamhetschef.
- Utvecklingsledaren ansvarar för sammanställningen för Halmstads kommun med rapportering till hemvårdsnämnden.
- Utvecklingsledaren ger stöd åt enheterna vid behov.

- Enheter med ett resultat högre än 11 timmar lämnar in Handlingsplan till Verksamhetschefen.
- Verksamhetschef och enhetschefer ansvarar för uppföljningen av respektive boendes resultat.

Bakgrund

Faktorer som är associerade med undernäring är ålder, demens, depression och stort omsorgsbehov. Andra faktorer som har betydelse för en persons näringstillstånd är nattfastans längd och antalet måltider per dygn. Socialstyrelsen rekommenderar därför att äldres nattfasta inte överskrider 10 - 11 timmar. Socialstyrelsen rekommenderar sex måltider fördelade på tre huvudmåltider och tre mellanmål (förfrukost, eftermiddagsfika och kvällsmål). Nattmål ska erbjudas den som är vaken på natten. Rutinen används av samtliga särskilt boende och korttidsboende i Halmstads kommun som en del av kvalitetssäkringen kring kost och nutrition.

Ansvar/Omfattning

- Utvecklingsledare med inriktning kost ansvarar för att tillhandahålla material och information till nattfastemätningen, sammanställer resultatet och rapporterar till hemvårdsnämnden samt alla berörda.
- Enhetschef ansvarar för att informera berörd personal inför mätningen hur mätningen skall genomföras. Om resultatet visar att nattfastan ligger över 11 timmar ska handlingsplan upprättas.
- Verksamhetschef ansvarar för att uppföljningen genomförs.
- Riktlinjen är kopplad till Rutin för Rådgivning i nutritionsfrågor av sjuksköterska i Hemsjukvård och Förebyggande, Rutin för Senior Alert – arbetssätt och Rutin för Livsmedelshygien – egenkontroll inom hemvårdsförvaltningen.
- Riktlinjen är kopplad till Riktlinje för FAMM i särskilt boende, Riktlinje för mat och måltider i särskilt boende enligt FAMM, Riktlinje för Enhetens rutiner kring mat och måltider och Riktlinje för att förbygga och behandla undernäring.

Referensdokument

Externa dokument

- MAS-handbok, riktlinjer för omvårdnad
- Riktlinjer för kommunal hälso- och sjukvård
- Kommungemensam rutin - Dokumentation Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen samt informationsöverföring Externa dokument:
- SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (gäller från och med 2018-06-01)
- SOSFS 2014:10 Förebyggande och behandling av undernäring
- Socialstyrelsens kunskapsstöd i hälso- och sjukvård och socialtjänst ”Att förebygga och behandla undernäring”
- [Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen \(livsmedelsverket.se\)](https://www.livsmedelsverket.se)
- <http://www.livsmedelsverket.se/maltidsmodellen>
- Nollvision undernäring <https://etjanst.stockholm.se/nollvisionundernaring/>